

Inovacijski naboj Zasavja

INOVATORJEM V ZASAVJU ŽE OSMIČ PODELJENA PRIZNANJA IN DIPLOME

Obvladovanje vse večjega števila sprememb, predvsem pa obsežnost posamezne spremembe na trgu, zahteva vse večjo spretnost gospodarstvenikov pri vzdrževanju rasti podjetja. Pomoč v teh procesih je tudi obvladovanje za podjetje ključnih virov. Med ključne vire pa sodijo zaposleni s svojim znanjem, izkušnjami in spretnostmi, infrastruktura za izvajanje procesov ter ustrezna usmerjenost in motiviranost zaposlenih. Rabimo namreč nove ideje in stalne izboljšave, kajti brez teh se marsikatero podjetje ne bi in ne bo moglo boriti proti konkurenci. Ta pa bo z vključitvijo v Evropsko unijo še zahtevnejša.

RADO PERGER

Tako želi tudi Območna zbornica Zasavje z regijskim nagrajevanjem inovatorjev in inovacij, gre pa tudi za vsakoletno predstavitev novosti, ki so rezultat domačega znanja v preteklem letu, motivirati in vključevati najboljše kadre - inovatorje v poslovne procese gospodarskih in drugih subjektov ter s tem prispevati k pospeševanju podjetništva in celotnega razvoja.

Še pomembneje pa je, da je regijski pristop spodbujanja in motiviranja inovativnosti, ki ga je območna zbornica Zasavje začela v letu 1996, prerasel v projekt Gospodarske zbornice Slovenije na nacionalni ravni. Tako je GZS lani decembra že podelila priznanja Gospodarske zbornice Slovenije inovacijam v Sloveniji, za katera so konkurirale po tri najboljše inovacije iz območnih gospodarskih zbornic posameznih regij. S tem dobiva ta projekt sedaj na ravni GZS večjo prepoznavnost in veljavo ter daje pomemben prispevek pri spodbujanju tehnološkega razvoja in inovativnosti na državni ravni.

Območna gospodarska zbornica Zasavje je januarja že osmič zapovrstjo podelila priznanja in diplome zasavskim inovacijam ter inovatorjem,

tokrat za leto 2003. Doseženi rezultati potrjujejo, da je v zasavski regiji kar precej "inovacijskega naboja". V teh osmih letih je na razpise območne zbornice Zasavje prispelo 191 inovacij, v katerih je posamično sodelovalo 217 inovatorjev. Razveseljivo pa je tudi, da se vsako leto širi krog inovatorjev, kvaliteta inovacij pa se vedno bolj izboljšuje. Na razpis za leto 2003 je prispelo 29 inovacijskih prijav, pri katerih je sodelovalo 39 inovatorjev iz vseh treh zasavskih

občin. Podeljena so bila tri zlata, tri srebrna in štiri bronasta priznanja ter 19 diplom.

Zlata priznanja za inovacije so prejeli inovatorji mag. Franc Rotar, dr. Marjan Jenko in Andrej Smrkolj - iWARE, d.o.o., Izlake, mag. Leopold Povše in Roman Petelin - Lafarge cement, d.d., Trbovlje ter Miha Praunseis, Matej Habjan in Miha Plohl - ORIA Computers, d.o.o., Zagorje ob Savi. Srebrna priznanja so prejeli Primož Peitl, Mateja Kališnik in Rado Bostič - Semikron, d.o.o., Trbovlje, Matej Novak, Emir Subašič in Matej Habjan - ORIA Computers, d.o.o., Zagorje ob Savi ter Matjaž Drnovšek, Leopold Knez in Štefan Škrabar - ETI, d.d., Izlake. Bronasta priznanja pa so prejeli Franjo Ramšak in Tadej Drnovšek - ETI, d.d., Izlake, Borut Mrak, Marko Lorber in Tadej Kanižar - Sagitarius Trbovlje, Andrej Kalšek,

Dušan Šimenc in Sašo Božjak - TEVE Varnost Elektronika, d.o.o., Kisovec ter Predrag Janošević, Slobodan Egerić in Marjana Guna - Bay 2, d.o.o., Trbovlje.

Diplome pa so prejeli Stanislav Abram in mag. Branko Ikica - Anatis, d.o.o., Hrastnik, Stanislav Abram za 10 inovacij - Anatis, d.o.o., Hrastnik, Stanislav Abram in Borut Pušnik - Anatis, d.o.o., Hrastnik, Aleksander Leskovšek - Opal, d.o.o., Hrastnik, Štefan Repovž in Stane Barlič - Bartec-Varnost, d.o.o., Zagorje ob Savi, Miro Zorec in Franci Zajc - Opal, d.o.o., Hrastnik, Veronika Majkič - Sijaj Hrastnik, d.d., Hinko Repše - inovator iz Trbovelj, Janko Božič - Bartec-Varnost, d.o.o., Zagorje ob Savi in Jernej Škerbec - Bartec-Varnost, d.o.o., Zagorje ob Savi.

Novice

MEDNARODNO SODELOVANJE

IMF pri nas

Predstavniki Mednarodnega denarnega sklada (MDS) so pod vodstvom namestnika direktorja Biswajit Banerjeeja 19. januarja obiskali Gospodarsko zbornico Slovenije, kjer jih je sprejel podpredsednik Miro Sotlar s predstavniki službe za konjunkturo in ekonomsko politiko, službe za evropske zadeve ter svetovalcem predsednika GZS Antonom Kožarjem.

Gospodarska zbornica Slove-

nije je članom delegacije MDS predstavila makroekonomske situacije 2003-2004 in predvidena gibanja s posebnim poudarkom na izvoznih gibanjih. Predstavili so še dobičkonosnost podjetij, njihovo konkurenčnost, direktne tuje investicije z možnostmi koriščenja finančnih sredstev iz strukturnih skladov EU, aktualno politiko plač in trga dela, prizadevanja delodajalske strani glede novega dogovora o politiki plač za naslednji dve leti ter novega zakona o minimalni plači.

MDS je ocenil, da prebivalci Slovenije ugodno ocenjujejo vstop Slovenije v EU. Iz takšnih ugodnih pričakovanj je zaznati, da so gospodinjstva preoptimišča pri bodočem trošenju in pri dohodkovni politiki. Po zdajšnjih ocenah bo motor gospodarske rasti v letu 2004 in zlasti v letu 2005 domača poraba, predvsem

gospodinjstev. Glavni dejavniki, ki bodo vplivali na povečano porabo so sprostitve sredstev in nacionalne varčevalne sheme, cikel obnavljanja zaloge avtomobilov, ki se bo sprožil letos in se nadaljeval v letu 2005 ter premalo omejevalna dohodkovna politika.

GZS in MDS sta še posebej poudarila velik pomen stabilne in prilagodljive politike plač po vstopu Slovenije v EU. Obe strani ugotavljata, da se socialni sporazum v določbi o eno odstotnem zaostajanju realne rasti bruto plače na zaposlenega glede na rast BDP v letu 2003 ni uresničila. Rast plač je bila glede na rast produktivnosti previsoka. Za izboljšanje konkurenčnega položaja slovenskega gospodarstva v letu 2004 mora rast realnih bruto plač zaostajati za več kot eno odstotno točko za rastjo bruto domačega proizvoda. Povečati je treba tudi vlaganje v tehnološki razvoj podjetij.

Ugotovljeno je bilo tudi, da je treba zmanjšati obremenjenost stroškov dela z davki. GZS je pri tem opozorila, da je vlada že zapisala v Strategijo dolgoročnega razvoja Slovenije, da si bo s socialnimi partnerji prizadevala za znižanje velikih sezonskih izdatkov za plače v mesecu decembru in da bo sprejel zakon o udeležbi zaposlenih v dobičku zmanjšal velika nihanja v izplačilih plač, ki bodo odvisna od rezultatov poslovanja.

Obisk s Filipinov

Veleposlanik Filipinov Victor G. Garcia se je 5. februarja srečal s podpredsednikom GZS Cvetom Stantičem ter izpostavil priložnosti za slovenska podjetja na filipinskem trgu na področju farmacevtske in informacijske industrije, kakor tudi pri selitvi proizvodnje na Filipine, ki so lahko

odskočna deska za 500 milijonski trg Aseana. Za krepitev odnosov je pomembna redna izmenjava vladnih in gospodarskih delegacij. Sedaj je na potezi Slovenija, saj je filipinska delegacija nazadnje obiskala Slovenijo oktobra 2002.

Delegacija na Finsko

Predsednika države dr. Janeza Drnovška je na uradnem obisku na Finskem med 24. in 26. februarjem spremljala gospodarska delegacija z gospodarsko ministrico dr. Teo Petrin in podpredsednikom GZS mag. Cvetom Stantičem na čelu. V gospodarski delegaciji so poleg direktorjev agencije za gospodarsko promocijo in tuje investicije (TIPO) in slovenske turistične organizacije (STO) še najvišji predstavniki podjetij Iskra Avtoelektrika, Mobitel, Kompas, Globtour ter SŽ Acroni.

Slovenski gospodarstveniki so med drugim imeli slovenskofinsko poslovno srečanje na Združenju finske industrije in delodajalcev TT in individualne sestanke na finski izvoznici agenciji Finpro, obiskali pa so

tudi Tehnično-raziskovalni center v Helsinkih. Obisk je odlična priložnost za dvig prepoznavnosti Slovenije in njenih gospodarskih potencialov ter navezavo novih poslovnih vezi med finskimi in slovenskimi podjetji ter institucijami.

Finski odbor za sodelovanje, produktivnost in konkurenčnost v Sloveniji TT-YTN

GZS bo 27. februarja gostila visoke predstavnike finskega odbora za sodelovanje, produktivnost in konkurenčnost TT-YTN: finski združeni delodajalcev TT in TIKLI, združenje kemične industrije, združenje za inženiring in združenje strokovnjakov s področja ekonomije in poslovnih ved. Predstavili jim bomo slovensko gospodarstvo, naše skorajšnje polnopravno članstvo v EU, vlogo v JVE, bilateralno gospodarsko sodelovanje med državama, vlogo GZS kot delodajalske organizacije in posamezne sektorje gospodarstva. Predstavniki odbora bodo obiskali tudi ministrstvo za gospodarstvo.

Predstavniki britanske industrije

Predsednik GZS Jožko Čuk je 24. februarja gostil generalnega direktorja Konfederacije britanske industrije (CBI) Digbyja Jonesa. Gast je slovenskim gospodarstvenikom in predstavnikom institucij govoril o vprašanih konkurenčnosti in podjetništvu v EU-25 in njuni povezanosti z lizbonsko strategijo EU.

CBI je vodilna, neodvisna organizacija delodajalcev v Veliki Britaniji, ki je bila ustanovljena leta 1965, s 13 predstavništvi v Veliki Britaniji ter v Bruslju in Washingtonu. Zastopa interese delodajalcev in ima velik vpliv na oblikovanje britanske gospodarske politike, saj opozarja vlado na potrebe poslovne skupnosti ter stališča do EU. Pripravlja tudi različne analize poslovnega okolja in vpliva vladnih ukrepov na gospodarstvo.

Obisk generalnega direktorja

CBI v Sloveniji je odlična priložnost za promocijo Slovenije in njenih gospodarskih interesov v britanski poslovni skupnosti, saj je Velika Britanija 11. najvažnejša gospodarska partnerica Slovenije.

DOGODKI

SiOK 2003

V letu 2003 je bilo v slovenskih organizacijah izvedeno že tretje merjenje in primerjanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. S tem projektom Gospodarska zbornica Slovenije razširja zavedanje o pomenu kadrovskih dejavnikov za uspešno poslovanje vsake organizacije. Vanj se je do sedaj vključilo že 100 organizacij. V letu 2003 je raziskavo SiOK zaključilo prek 60 podjetij. Prijave v SiOK za leto 2004 že sprejemajo na GZS in na pooblaščenih raziskovalnih podjetjih.

Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih sta ena od ključnih elementov, ki v sodobnih organizacijah pomenijo pot k uspehu. Partnerski odnos med zaposlenimi in vodstvom namreč odločilno prispeva k dobremu poslovanju, saj so zadovoljni zaposleni, primerno izobraženi in poučeni o ciljih svojega podjetja precej bolj motivirani za dobro delo. Tega se zavedajo v najuspešnejših organizacijah pri nas in v tujini.

Zaradi tega je GZS v letu 2001 uvedla primerjalno raziskovanje organizacijske klime, ki je naletelo na zelo dober odziv organizacij. V letu 2003 so SiOK izvedla svetovalna podjetja AT Adria (nekdanj TMI Adria), Biro praxis, ITEO Svetovanje, Racio Razvoj in RM PLUS, ki so tudi izvajala raziskave v organizacijah. Lanskoletne ugotovitve so bile

objavljene v SiOK Poročilu za leto 2002, podobno poročilo pa bo predstavljeno tudi letos na letni konferenci SiOK 21. januarja.

Meritve klime se izvajajo pomočjo standardiziranega vprašalnika, ki vsebuje naslednje apriorne kategorije: Organiziranost; Strokovna usposobljenost in učenje; Odnos do kakovosti; Nagrajevanje; Notranje komuniciranje in informiranje; Notranji odnosi; Vodenje; Pripadnost organizaciji; Poznavanje poslanstva in vizije ter ciljev; Motivacija in zavzetost; Razvoj kariere; Inovativnost in iniciativnost ter zadovoljstvo zaposlenih. Ključni principi delovanja znotraj projekta so: primerljivost v prostoru, periodičnost in kvantitativnost, saj lahko organizacije le v primerjavi z ostalimi in tudi s samimi sabo v času ugotovijo svoje prednosti in slabosti.

Za spremljanje organizacijske klime in zadovoljstva se odločajo predvsem organizacije, ki se nahajajo pred uvajanjem ključnih sprememb, organizacije, ki želijo preveriti ustreznost do sedaj uvedenih novih sistemov ter organizacije, ki se želijo primerjati ne samo same s seboj, temveč tudi s sorodnimi organizacijami v slovenskem prostoru.

Dodatne informacije so na spletni strani <http://www.rmplus.si/siok>

Slovenski veleposlaniki na GZS

Gospodarska zbornica Slovenije je 3. februarja v okviru programa 10. posveta slovenske diplomacije v Sloveniji gostila 52 slovenskih veleposlanikov, akreditiranih v tujini. Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Jožko Čuk je predstavil velik korak naprej v slovenskem

gospodarstvu v zadnjih petnajstih letih, nekatere večje dosežke slovenskega gospodarstva, orisal pa je tudi delo zbornice pred vstopom Slovenije v EU in po njem. Poudaril je, da zbornica želi tudi pospeševati internacionalizacijo gospodarstva ter pomagati pri tehnološko-poslovni revitalizaciji podjetij.

Vodja oddelka za evropske zadeve Peter Ješovnik in vodja oddelka za mednarodno sodelovanje Tanja Rupnik sta predstavila projekte zbornice na področju vključevanja slovenskega gospodarstva v EU in usmeritve dela GZS na področju internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Slovenska podjetja bodo morala začeti koristiti strukturalna sredstva EU, saj bi bila velika napaka, če se za ta sredstva ne bi potegovala. Prav zaradi tega želi GZS vzpostaviti poseben spletni portal, kjer bodo podjetja lahko dobila vse informacije o projektih.

Zbrani veleposlaniki so zastavili vrsto vprašanj. Nekaj veleposlanikov je načelo vprašanje letalskih povezav s svetom, ki so po njihovih besedah precej slabe. Gre za to, da ima slovenski letalski prevoznik premalo direktnih linij, medtem ko drugih prevoznikov ni.

Diplomati so tudi spraševali, zakaj slovensko gospodarstvo ne krepi navzočnosti na nekaterih svetovno zelo velikih

trgih, kot so Kitajska, Indija in ZDA. Priložnosti, ki se odpirajo za slovenska podjetja, so predstavili veleposlanik Slovenije v Rusiji Franci Demšar, veleposlanik v Egiptu Mitja Drobnič in veleposlanik na Madžarskem Andrej Gerenčer, ki pokriva tudi območje Bolgarije, Ukrajine, Romunije in Moldavije.

Komuniciranje z javnostmi na področju okolja

Služba za varstvo okolja GZS je v okviru začrtanega programa delavnic na temo: Industrijska tveganja - pomoč pri pripravi varnostnega poročila, v torek drugega februarja organizirala že sedmo celodnevno delavnico. Delavnico sta vodila Leon Magdalenc iz Nastopa plus in Darinka Pek Drapal iz PR P. Na delavnici sta oba predavatelja na svež in dopadljiv način predstavila področje komuniciranja z javnostmi, krizno komuniciranje, nastopanje v medijih s poudarkom na posebnostih, ki se pojavljajo prav pri okoljevarstvenem komuniciranju.

Financiranje okoljskih naložb

V okviru predstavitvenih seminarjev programa EBRD/GEF Environmental Credit Facility, ki so potekali konec januarja in začetku februarja v Novem mestu, Mariboru in Ljubljani,

Novi svetovalni izzivi

SVETOVANJE MANAGEMENTU OSTAJA MED NAJBOLJ DINAMIČNIMI DEJAVNOSTMI.

so bile udeležencem podrobneje predstavljene možnosti financiranja okoljskih naložb, katerih cilj je zmanjševanje onesnaževanja voda v slovenskem delu donavskega povodja. Program je namenjen za projekte v industriji in kmetijstvu ter za izgradnjo komunalnih čistilnih naprav. Pomembna je tudi tehnična pomoč, ki jo nudi program, zlasti v smeri iskanja rešitev optimizacije procesov in okoljskega vodenja in s tem zmanjšanja izpustov v vode. V okviru seminarja je služba za varstvo okolja GZS predstavila tudi zahteve in novosti, ki jih bo uvedel novi zakon o varstvu okolja.

Prve predstavitve

Sektor za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT) predstavlja pomemben potencial za doseganje strateških ciljev strategije gospodarskega razvoja Slovenije v obdobju od leta 2001 do 2006. Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije je v letu 2003 pristopilo k poglobljeni analizi trga IKT, ki bo ugotovila kako razvit in konkurenčen je slovenski sektor IKT v primerjavi z EU in pristopnimi državami. Pri mednarodnem podjetju IDC je bila naročena temeljita analiza sektorja, ki je sestavljena iz štirih delov: velikosti trga IKT, pregleda uporabe IKT v slovenski družbi, vloga sektorja IKT v slovenski ekonomiji in SWOT analize slovenskega sektorja IKT. Rezultate analize in plan dela za pripravo strategij bomo predstavili 1. marca 2004, ob 10. uri, v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije, Dimičeva 13, dvorana A, 1. nadstropje. Predstavitvi analize bodo sledile tematske in regionalne delavnice.

Včlanitev Slovenije v Evropsko unijo pomeni tudi za področje storitev in v tem okviru za dejavnost svetovanja managementu nove priložnosti in izzive. Dejavnost ostaja med najbolj dinamičnimi in po oceni, izračunani na osnovi podatkov ankete članic združenja za management consulting, so ta podjetja v lanskem letu zabeležila v povprečju okrog 12-odstotno rast celotnega prihodka.

MAJDA DOBRAVC

Povečalo se je povpraševanje po svetovanju predvsem na področju operacijskega managementa (prenove podjetij, obvladovanja sprememb, odnosov s kupci/dobavitelji, racionalizacije poslovanja), upravljanja s človeškimi viri, finančnega svetovanja, upravljanja družb, pripojitev in spojitvev, strateškega komuniciranja in informacijske tehnologije. Več je bilo tudi svetovanja pri razpisih Evropske unije in drugih javnih razpisih. To povečanje svetovalna podjetja pripisujejo v največji meri procesu vključevanja v Evropsko unijo in večji konkurenci na trgu (podjetja se v čedalje večji meri zavedajo potrebe po racionalizaciji, prenovi in izboljšanju poslovnih procesov za doseganje večje konkurenčnosti), procesom lastninjenja in sprememb lastništva družb. Pozitivno naj bi vplivali programi ministrstva za gospodarstvo za spodbujanje konkurenčnosti podjetij, grozdenje in odpiranje trgov v državah nekdanje Jugoslavije. Kljub povečanju obsega poslovanja pa svetovalna podjetja zaznavajo, da postaja tudi trg svetovalnih storitev vse bolj zahteven in konkurenčen, da je v celoti tudi pod vplivom splošne neugodnejše gospo-

darske situacije v vrsti panog ter da na njem obstaja tudi nelojalna konkurenca

Obeti

Kaj se našim svetovalnim podjetjem obeta v prihodnjih letih, kako bodo nadaljnje spremembe v lastniški in poslovni strukturi podjetij vplivale na povpraševanje po svetovalnih storitvah, po katerih storitvah bo največ povpraševanja? V državah, ki so v Evropsko unijo vstopile v prejšnjem krogu (Avstrija, Finska,

Podjetja se počasi, a vse bolj zavedajo, da bodo morala biti v novih pogojih poslovanja bolj konkurenčna, prodornejša in bolj inovativna.

Švedska), je po vstopu v EU prišlo do precejšnje rasti svetovalne dejavnosti. S tega zornega kota lahko tudi pri nas pričakujemo podoben učinek, saj se bodo morala mnoga podjetja hitro in bolj intenzivno spoprijeti z večjo konkurenco na trgu. Povleči bodo morala različne strateške, poslovne in organizacijske poteze - od racionalizacij do prenove, pa vzpostavitev (novih) trženjskih strategij, prestrukturiranjem, posodabljanjem procesov in uvajanjem novih proizvodov, poveče-

vanjem učinkovitosti človeških virov, do povezovanja v partnerstva in tudi pripojitev, spojitvev - preurediti svoje poslovanje, da bodo v novih pogojih evropskega trga lahko (čim bolje) delovala. Za svetovalna podjetja torej dela ne bi smelo primanjkovati. K temu lahko prištejemo tudi možnosti, ki jih odpirajo številni programi, projekti in skladi Evropske unije prek zelo zahtevnih in zapletenih postopkov, ki jim večina podjetij (še posebej pa majhnih) ni in ne bo prav kmalu kos. Pomoč svetovalnih podjetij, ki imajo znanja in izkušnje za pripravo predlogov projektov za posamezne razpise, za pomoč pri iskanju ustreznih partnerjev za projekte in dodatnih finančnih virov, za administrativno vodenje projektov itn., bo tako nujna, saj bo v nasprotnem primeru večina programov in projektov ostala našim podjetjem nedosegljiva. Podobno velja tudi za razpise domačih institucij - predvsem ministrstev in agencij, prek katerih država spodbuja razvoj podjetništva, povečevanje konkurenčnosti podjetij, inovativnost in internacionalizacijo. Mnogi podjetniki ne razpolagajo z znanji, orodji in izkušnjami, ki so potrebni pri premagovanju številnih ovir na javnih razpisih in so - tudi če se tega lotijo - vnaprej obsojeni na neuspeh ob precejšnji izgubi časa in energije. Brez pomoči svetovalcev, ki jih vpeljejo v "teorijo in prakso" priprave in izvedbe projektov, kar jim omogoči, da postopoma na ta način obvladajo vse zahtevnejše postopke in projekte, enostavno ne gre. V ta namen bi moralo ministrstvo za gospodarstvo takim podjetjem nameniti več možnosti za pridobivanje ustreznih znanj in praks v obliki različnega sodelovanja s svetovalnimi podjetji.

Povečuje se število mednarodnih projektov

Slovenska svetovalna podjetja so vključena tudi v čedalje več mednarodnih projektov, kjer nosijo različne vloge, od vodje projekta do mednarodnega ali nacionalnega koordinatorja, nadzornika, administratorja ipd. Za uspeh teh projektov je pomembno zagotoviti finančna sredstva ter najti prave in sposobne partnerje, ki so kos zahtevnim projektom, tako po izvedbeni kot tudi administrativni plati.

Trajnostni razvoj

PETA KONFERENCA KAKOVOSTI: TRAJNOSTNI RAZVOJ KOT DRUŽBENA IN EKONOMSKA NUJA

Društvo za kakovost in ravnanje z okoljem Velenje in GZS - Savinjsko-šaleška območna zbornica sta pripravili peto konferenco kakovosti, ki je potekala 6. februarja v Velenju pod naslovom Trajnostni razvoj: družbena in ekonomska nuja.

ALENKA AVBERŠEK

Pred množico obiskovalcev so sodelujoči poudarili pomen trajnostnega razvoja v okolju, iz katerega prihajajo. Povzeli smo le nekaj pomembnejših misli.

Mag. Franjo Bobinac, predsednik uprave Gorenje d.d.: "Poslovni procesi v Gorenju temeljijo na spoštovanju najvišjih poslovnih, okoljskih in socialnih standardov. Strategija Gorenja je jasna: rasli bomo samostojno, s pomočjo prevzemov in nakupov podjetij, saj načrtujemo biti med evropsko peterko."

Minister mag. Janez Kopač: "Gospodarska politika je najpomembnejše sredstvo za doseganje trajnosti. Ko so okoljski viri enkrat pravilno ocenjeni in vključeni v nacionalni gospodarski sistem ter postane cena njihovega izčrpanja očitna, perspektiva njihovega ohranjanja močno pridobi na pomenu. Ključno je izvajanje načel "onesnaževalec plača" in "uporabnik plača". Uvesti je treba zeleno knjigovodstvo. Običajni merili gospodarske učinkovitosti (BDP, BNP) in nacionalnega dohodka nevarno zavajata, saj ne upoštevata amortizacije in izčrpanja naravnih bogastev ter socialne cene onesnaževanja. Poleg tega izdatke za ukrepe proti poškodbam okolja štejeta kot dohodek namesto kot strošek. V izračunu resničnega

trajnostnega dohodka je treba vključiti škodo na okolju in izčrpanje virov."

Mag. Jožko Čuk, predsednik GZS: "Slovensko gospodarstvo, velika večina so male in srednje družbe, je izrazito izvozno usmerjeno, vendar od 9.300 izvoznikov le 600 med njimi ustvari prek 80 odstotkov vsega izvoza. Predpogoj za preboj med deset najbolj razvitih evropskih držav je proaktivna industrijska politika za podporo znanju, inovativnosti in podjetništvu na osnovah trajnostnega razvoja. GZS z lastnim programom dela in z vključevanjem v ICC in Eurochambres deluje v podporo tem ciljem. Gospodarstvo z naložbami v inovativno okolje, v infrastrukturo in varstvo okolja deluje v smeri trajnostnega razvoja in na nekaterih inovativnih projektih izstopa iz svetovnega poprečja."

Mag. Andreja Jerina, namestnica direktorice službe vlade za strukturno politiko in regionalni razvoj: "Trajnostni razvoj je proces in je vizija držav članic Evropske unije in tudi Slovenije, saj bo Slovenija postala del EU s 1. majem. Finančni instrumenti so dogovor držav članic o načinu doseganja ciljev in vizije skupnosti ter jasno odražajo pripravljenost članic za financiranje dogovorjenih ciljev. Napočil je tudi čas, ko so se nam evropska vrata na stežaj

odprla in ko lahko tako podjetja, organizacije, združenja, zbornice, nevladne organizacije, raziskovalna sfera, ... polnopravno sodelujejo na skoraj 100 milijard evrov vrednem trgu evropskih finančnih instrumentov in z realizacijo konkretnih projektov prispevajo k višji kakovosti življenja vseh prebivalcev EU in širše."

Vilma Fece, direktorica Varstva okolja, Gorenje d.d.: "Politika varstva okolja, okoljski cilji in programi, pozitiven odnos managementa in zaposlenih do trajnostnega razvoja v Gorenju, se odraža v nenehnem zmanjševanju porabe naravnih virov pri proizvodnji in uporabi izdelkov, uvajanju čistejših tehnologij in zmanjšanju vplivov na okolje. Z uvajanjem čistejših tehnologij se je dvignila produktivnost, kar omogoča podjetju večji prihodek in s tem socialno varnost zaposlenih. V Gorenju so prepolovili emisijo okoljskih parametrov. Z vlaganjem v posodabljanje tehnoloških procesov in ostalimi ukrepi je Gorenju v petletnem obdobju (referenčno leto 1997) uspelo zmanjšati količine nevarnih odpadkov za 67, zmanjšati količino deponiranih odpadkov za 61, zmanjšati porabo vode za 66 in zmanjšati porabo plina za 47 odstotkov na izdelek, hkrati pa zmanjšati celotno obremenitev čistilne naprave za 74 odstotkov."

Mag. Uroš Rotnik, direktor TE Šoštanj d.o.o.: "Termoelektrarna Šoštanj je in želi ostati največji termoenergetski sistem v Sloveniji, ki bo kupcem zagotavljal zanesljivo, varno, konkurenčno in okolju prijazno proizvodnjo elek-

trične in toplotne energije. Želimo biti najbolj fleksibilno podjetje na vseh področjih svojega delovanja. Strategija omogoča Sloveniji hitro, konkurenčno in ekološko ustrezno pot do zagotavljanja dolgoročno zanesljive in varne oskrbe z električno energijo. Strateški načrt predvideva v letu 2009 ob 20-odstotnem dvigu proizvodnje kar več kot 80-odstotno znižanje kvote emisije CO₂ za Slovenijo, ki izhaja iz obvez Kjotskega protokola."

Zvone Es, direktor Razvojnega področja, Premogovnik Velenje, d.d.: "Naše poslanstvo je proizvodnja lignita, ki zagotavlja nemoteno oskrbo električne energije v slovenskem prostoru in omogoča tehnično in ekonomsko sprejemljivo poslovanje Premogovnika Velenje, zaposlenim pa največjo stopnjo varnosti in humanosti pri izvajanju delovnega procesa. Zagotavljamo učinkovito reševanje okoljskih problemov, ki nastajajo kot posledica pridobivanja lignita. Najpomembnejša naloga pa je intenzivno prestrukturiranje poslovnega sistema Premogovnik Velenje s poudarkom na prestrukturiranju hčerinskih podjetij in strokovnih služb Premogovnika Velenje ter ustanavljanje novih podjetij."

Matjaž Lenassi, direktor BSH Hišni aparati, d.o.o., Nazarje: "Tuje lastništvo ni ovira za trajnostni razvoj. Uresničila se je napoved iz leta 1993, da bo v Nazarjah nastal Bosch Siemensov center za proizvodnjo in razvoj malih gospodinjskih aparatov na motorni pogon.

Obseg proizvodnje malih gospodinjskih aparatov se je v

desetih letih vrednostno povečal skoraj za petkrat, spremenila pa se je tudi struktura proizvodnje. Proizvajamo vedno več novih aparatov, ki sodijo v srednji in višji cenovni razred. Najpomembnejše pa je, da se ti novi aparati razvijajo v Nazarjah, kamor je bil leta 1995 razvoj novih izdelkov v celoti prenesen iz Nemčije. Za trajnostni razvoj podjetja ni najpomembnejše poreklo kapitala. Pomembnejše je, kako je vodstvo podjetja in celoten kolektiv sposoben zagotavljati dodano vrednost in s tem prispevati k razvoju podjetja in ožje ter širše družbene skupnosti."

Marija Vrtačnik, direktorica Elkroj Modna oblačila, d.d., Mozirje: "Tekstilna industrija se mora spremeniti v modno in s tem izboljšati svojo konkurenčnost. Elkroj je izboljšal svojo konkurenčnost z odpravo množične proizvodnje in enostavnih modnih izdelkov ter se osredotočil na širši spekter raznovrstnih izdelkov z dizajnom visoke kakovosti in višjo dodano vrednostjo.

Prednost v smislu delovnih stroškov bo srednjeročno izgnila, zato so kakovost, inovativnost ter razvoj novih znanj, varovanje okolja, zdravja in varnosti bistvene komponente, na katerih gradimo svojo konkurenčnost na globalnem trgu. Želimo biti učeče se podjetje, katerega osnova je, med že naštetim, tudi medsebojno zaupanje in komunikacija, razvoj podjetniške kulture in osebnosti vseh sodelavcev ter spoštovanje njihovih vrednot."

Zofija Mazej Kukovič, generalna direktorica Esotech, d.d.: "Žal je danes večina gospodarske rasti še vedno tehnološko nevdržno močno pogojena s povečanjem porabe naravnih virov in storitev okol-

ja. V Sloveniji je razprostranjeno zaraščanje kmetijskih površin, slabo gospodarjenje s sekundarnimi surovinami in nizka stopnja reciklaže, neučinkovitost financiranja varstva okolja, razmeroma visok delež umazanih industrij in konkuriranja v naravnih virih. Evropski predpisi in direktive so za storitve inženiringa na področju ekotehnologij poslovna priložnost. Tudi odpadki so lahko ekonomsko koristni, vendar je za ta korak potrebna komunikacija."

Mirjam Britovšek, višja svetovalka župana za vodenje projektov in nadzor, MO Velenje: "Povprečna poraba toplote za ogrevanje stanovanj v Velenju in Šoštanj se giblje okrog 300-400 kWh/m²/leto, kar je vsaj dvakrat višje od povprečja vseh slovenskih daljinskih sistemov, kjer se giblje poraba okrog 165 kWh/m²/leto. Analiza podatkov je pokazala, da ima precej porabnikov dokaj visoko priključno moč na enoto površine glede na veljavne normative.

Nizka je cena toplotne energije iz daljinskega sistema, zaradi visoke porabe pa se ne plačuje bistveno manj. Velike toplotne izgube ogrevanih

objektov so možne zaradi slabe izolacije zidov in slabega stanja oken. Ni pa verjetno, da se Velenje in Šoštanj tako močno razlikujeta od drugih slovenskih mest, čeprav je večji del zgradb v Velenju nastal v obdobju, ko se je pri gradnji posvečala majhna pozornost toplotnim izgubam. Vendar to tako velike razlike ne opravičuje."

Toni Rifelj, župan občine Gornji Grad: "Ustvarjati pogoje za razvoj je glavni slogan v naši občini. Želimo izkoristiti

goročni razvojni program, dolgoročne prostorske akte, ureditev komunalnega standarda in cestne, elektro in telekomunikacijske infrastrukture, informacijski sistem, ustvariti pogoje za nova delovna mesta in za stanovanjsko gradnjo. Ustvariti je treba pogoje, zanimive za investitorje v nova delovna mesta."

Mag. Emil Šterbenk, **Klemen Kotnik**, ERICo Velenje in **dr. Dušan Plut**, Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta Ljubljana: "V bližnji preteklosti so okoljski pritiski v Šaleški dolini privedli do resnih okoljskih poškodb, ki so to območje uvrstile med najbolj obremenjena v Sloveniji. To je v prvi fazi privedlo do revolta ljudi, ki so protestirali proti takšnemu ravnanju, na kar so se odzvala podjetja in občine z različnimi sanacijskimi programi. Ravno zaradi tega je morda ta del Slovenije eden najbolje okoljsko saniranih.

Za dosego trajnostnega razvoja je vitalnega pomena sodelovanje med podjetji in lokalnimi skupnostmi, sodelovanje med župani in direktorji podjetij. Le tako bomo dobili uravnoteženo socialo, kakovostno okolje in zdravo gospodarstvo, ki jih na eni strani determinira trg, na drugi pa morajo upoštevati etična načela."

Okrogla miza

Na zastavljeno vprašanje in dvomljiv odgovor, ali smo kot povprečni potrošniki pripravljeni okolju prijazne izdelke kupovati dražje, je bila dana iztočnica za razpravo - kaj storiti za dvig zavesti in etike v zvezi z varovanjem okolja.

Dr. Dušan Plut: "Okoljevarstveniki morajo postavljati ekstremne zahteve, da jih gospodarstvo lahko optimalno

realizira. V tržnem gospodarstvu je treba etiko vgraditi v ekonomske instrumente. Ekonomska cena (goriv) bi morala vključevati okoljske stroške.

Vilma Fece: "Naložbe v varstvo okolja so v beli tehniki same po sebi umevne - brez njih prodaja ni mogoča. Direktive zapovedujejo zniževanje nevarnih snovi v materialih do leta 2006. Konkurenčnejši bodo to dosegli že prej. Da pa je kupec to pripravljen plačati v ceni izdelka, igra najpomembnejšo vlogo zaupanje v njihove blagovne znamke."

Mag. Andreja Jerina: "EU direktive naj bi bile gonilo napredka, naložbe v okolje naj

bi večale konkurenčno prednost. Vendar je stopnja udeležanja EU direktiv v različnih državah zelo različna. Najstarejše članice jih ne dosega, zato se sodni postopki v zvezi s tem usmerjajo ne na države, ampak na podjetja. EU za neupoštevanje okoljskih direktiv nima kaznovalne politike, kaznuje ali nagrajuje jih trg. Zato EU pri kreiranju zavesti o pomenu varstva okolja motivira delovanje nevladnih organizacij."

Na vprašanja, kako v splošni državljanski klimi, ki ne sprejema deponij in predelave odpadkov, ravnajo lokalne skupnosti in podjetja, in če je naše znanje za te tehnologije konkurenčno, so bila mnenja deljena.

Zofija Mazej -Kukovič: "Upošteva EU direktive, ki prepovedujejo odlaganje odpadkov z nad 15 odstotkov energetske vrednosti, so sežigalnice, ki izkoriščajo tudi toploto, poslovna priložnost. Na to kažejo tudi primeri kot so izvoz tekstilnih odpadkov Prevent iz Slovenj Gradca. Znanja imamo dovolj, nadgrajuje se s povezovanjem med podjetji in instituti."

Aleksander Bukanovski, inšpektorat RS OP Celje: "Sektorja za ravnanje z odpadki ne gre privatizirati (lahko pa zbiranje in transport). Dvomi v racionalnost majhnih deponij, saj so racionalne le ob najmanj 100.000 prebivalcih. Pri načrtovanjih pa je treba upoštevati dejstvo, da imajo indus-

trijski odpadki trend upadanja, odpadki prebivalstva pa se večajo s trikratnikom."

Mag. Emil Šterbenk: "Javna komunikacija in odprt dialog ter vključevanje stroke je ob nasprotovanju javnosti edina pot za premoščanje nezaupanja, ki pa vedno ne da racionalnih rešitev. Slovenci želijo problem odpadkov reševati "pri sosedu". Premalo delamo na spremembi zavesti ljudi, največje rezultate daje sistematična vzgoja otrok v osnovnih šolah. Sicer pa SAŠA regija ima za to področje veliko znanja, a še vedno tudi probleme." ■

Nove ideje

V SAVINJSKO-ŠALEŠKI OBMOČNI ZBORNICI SO PODELILI OBMOČNA PRIZNANJA IN DIPLOME INOVACIJAM ZA LETO 2003

Sredi februarja je bila v Hotelu Paka v Velenju svečana podelitev priznanj in diplom inovacijam savinjsko-šaleške regije za leto 2003. Savinjsko-šaleška območna zbornica je začela s podeljevanjem teh priznanj po vzoru OZ Trbovlje pred petimi leti. S sistematičnim spodbujanjem k sodelovanju prek članov sekcije za inovacije in z veliko podporo upravnega odbora je bera prijav, sodelujočih avtorjev in podeljenih priznanj iz leta v leto naraščala. V letih 1999-2003 je v skupaj 104 prijavljenih inovacijah sodelovalo 313 inovatorjev, podeljenih pa 23 zlatih, 26 srebrnih, 26 bronastih priznanj in 11 diplom.

ALENKA AVBERŠEK

V letu 2003 je bilo na razpis poslanih 24 prijav - iz 12 podjetij in samostojnega podjetnika. Od tega je bilo 14 predlogov iz kategorije Profesionalnih inovacij z 79 avtorji in sodelavci ter 10 predlogov iz kategorije Splošnih inovacij z 18 avtorji in sodelavci. Odziv je bil dober, število

sodelujočih podjetij je naraslo. Inovacije so s področij elektro, kovinske in tekstilne predelovalne industrije, gradbeništva. Veča se število prijav inovacij s področja storitev in informatike, zato bo verjetno treba razmišljati o novih pristopkih za razpise in ocenjevanje inovacij. Bistveno je narasla povprečna kakovost

prijavljenih inovacij. Komisija za ocenjevanje, sestavljena iz članov sekcije za inovativno dejavnost, je na podlagi pravilnika o ocenjevanju inovacij dodelila šest zlatih, osem srebrnih, osem

bronastih priznanj in tri diplome, za napredovanje v republiški krog ocenjevanja pa je predlagala vse prejemnice zlatih priznanj. ■

Splošne inovacije

KATEGORIJA SPLOŠNIH INOVACIJ - DIPLOMA

- Denis Sovič, Vegrad d.d., Velenje: Predelava programabilnih tipkovnic
- Zora Franjič, Vegrad Lesna d.o.o., Šoštanj: Barvanje robov vratnih kril obloženih z ultrapasom
- Vlado Ristič, Esotech d.d., Velenje: Izboljšana oblika vpihovalnega segmenta za zaščitni plin pri varjenju (argon, formirani plin) pri varjenju kotlovskih cevi v TEŠ

KATEGORIJA SPLOŠNIH INOVACIJ - BRONASTO PRIZNANJE

- Bojan Lajlar, Otmar Fijavž, Premogovnik Velenje, d.d.: Tehnologija vgradnje tlačnega tipala v vtisne filtre (ohranjanje funkcije objekta po likvidaciji)

Albert Kotnik, Jernej Turk, Mišo Štramcar, Janez Pajk, Fori d.o.o., Velenje: Povečanje učinkovitosti tehnologije izdelave armatur za protiuteži pralnih strojev

- Robert Hudournik, Bogdan Špegel, Severin Jeseničnik, Esotech d.d., Velenje: Elektronsko materialno poslovanje
- Matjaž Vidmar, Elkroj, modna oblačila, d.d., Mozirje: Rekonstrukcija krmiljenja likalnega stroja za avtomatsko likanje

KATEGORIJA SPLOŠNIH INOVACIJ - SREBRNO PRIZNANJE:

- Matjaž Vidmar, Franc Hren, Janez Tavčar, Elkroj, Modna oblačila, d.d., Mozirje: Izdelava stroja za previjanje blaga

KATEGORIJA SPLOŠNIH INOVACIJ - ZLATO PRIZNANJE

- Jože Bider: Gorilnik lesnih sekancev
- Bojan Pavčnik, Elpa d.o.o., Velenje: Protihrupni sistem za tirne zavore Bremex-Annsys

Profesionalne inovacije

KATEGORIJA PROFESIONALNIH INOVACIJ - BRONASTO PRIZNANJE

- Jože Ošep, Jože Klemenšek, Miro Brezovnik, BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje: Preskuševališče termičnih aparatov
- Rok Grudnik, Jože Lah, Jože Katanec, Jakob Koželjnik, Boštjan Jurkošek, Aleš Pučnik, Mitja Dobravc, Marijan Grešovnik, Drago Zorman, Esta Pelko, Gorenje d.d., Velenje: Izboljšave na obstoječi družini sušilnikov perila
- Andrej Glinšek, Božo Glinšek, mag. Julija Beričnik Vrbovšek, Igor Razbornik, Klara Orešnik, Matej Korošec, ERICo Velenje, Inštitut za ekološke raziskave in PIA d.o.o., podjetje za avtomatizacijo proizvodnje, Velenje: Laboratorijski informacijski sistem (LIMS) v laboratoriju Erica Velenje, Inštituta za ekološke raziskave

KATEGORIJA PROFESIONALNIH INOVACIJ - SREBRNO PRIZNANJE

- Jože Kotnik, Tito Kukovičič, Gorazd Ranzinger, Vegrad d.d. Velenje: Prednapeta T plošča
- Marjan Lampret, Premogovnik Velenje, d.d.: Ogrevanje zraka
- Milan Forštner, Andrej Blagotinšek, Jernej Turk, Janez Pajk, Fori d.o.o., Velenje: Razvoj in tehnologija izdelave pomivalnega korita v monoblok izvedbi
- Igor Breznikar, Safet Hodžič, Marko Klinc, Janez Uplaznik, Boris Jeseničnik, Dejan Kokol, Gorenje Orodjarna, d.o.o., Velenje: Optimizacija orodij za stiroporno embalažo
- Stanko Kostanjšek, Boris Hudej, Rajko Točaj, Anton Mandelc, Edi France, Drago Sladič, Primož Povše, Drago Mikuž, Zvonko Klobučar, Mirsad Halilović, Janez Matavš, Adrijan Zalesnik, Gorenje Indop, d.o.o., Velenje: Linija ohišij nove generacije pralnih strojev
- Jože Dermol, Tomaž Hribar, mag. Miran Leban, Iztok Hrastel, Tomaž Štrancar, Jože Rudolf, Esotech d.d., Velenje: Rekonstrukcija transporta žlindre iz TE Šoštanj na odlagališče
- Bogdan Kreča, Matjaž Purnat, Vili Porčnik, Branko Zavolovšek, BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje: Enosmerni motor DC-35

KATEGORIJA PROFESIONALNIH INOVACIJ - ZLATO PRIZNANJE

- Franc Nečimer, Boštjan Žigon, Bogdan Špegel, Tomaž Štrancar, Marko Škoberne, Robert Hudournik, Roman Marolin, Samo Bastič, Esotech d.d., Velenje: Posodobitev sušilnih in ogrevalnih mest v jeklarni SŽ Acroni
- Henrik Pavlovič, Aleksander Sedovšek, Igor Žibret, Uroš Semeja, Marjan Mak, BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje: Solo mešalnik MMB1000/MMB2000 (blender)
- Henrik Pavlovič, Aleksander Sedovšek, Igor Žibret, Peter Brezovnik, BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje: Ožemalnik citrusov
- Aleš Zaverla, Andrej Bolčina, Bojan Felle, Oskar Fučik, Tomaž Krajnc, Marko Kreča, Boštjan Pečnik, Gorenje d.d., Velenje: Nova generacija vgradnih pečic